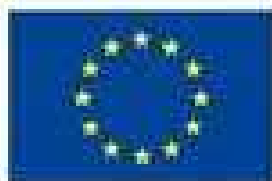

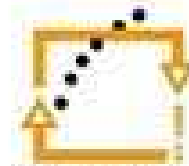
evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

VY_32_INOVACE_13_FYZIKA_9_ČOČKY, ZATMĚNÍ MĚSÍCE, LOM SVĚTLA

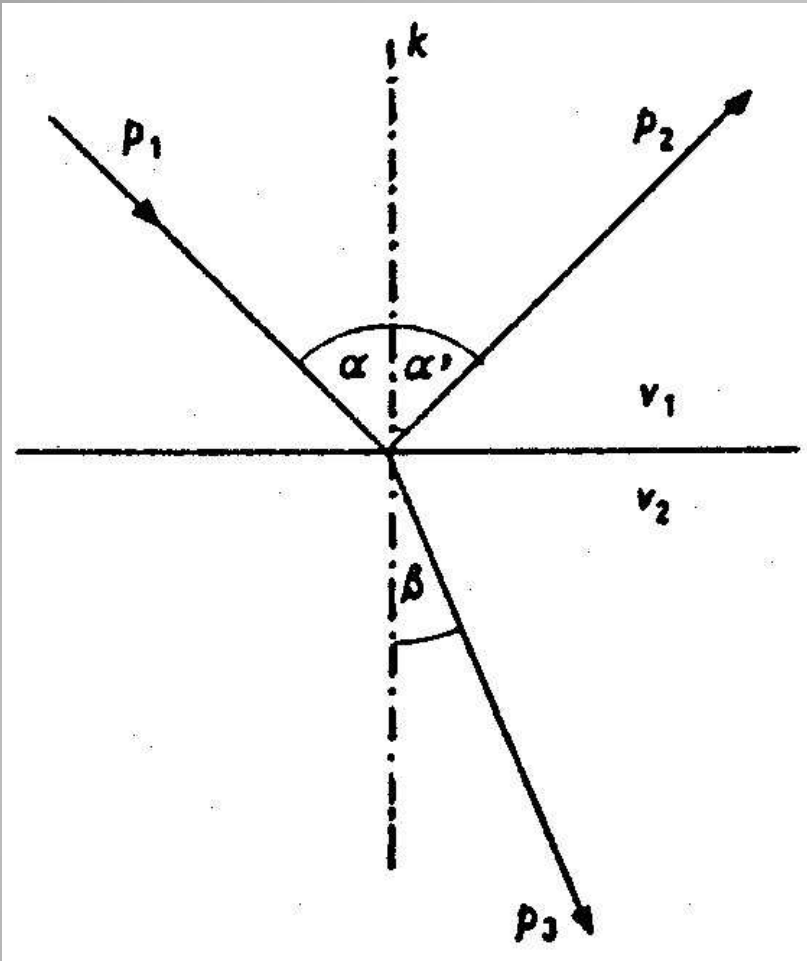
Dětský domov, Základní škola a Střední škola, Duchcov,
příspěvková organizace

Registrační číslo: CZ.1.07/1.4.00/21.0559

Petr Velvarský

Lom světla

- Světelné záření = elektromagnetické vlnění
- Na rozhraní dvou opticky odlišných prostředí dochází k lomu světla
- Dochází ke změně směru šíření vlnění
- Lom světla je důsledkem odlišné rychlosti vlnění v opticky odlišných prostředí

- Index lomu:

$$n = c/v$$

c – rychlost světla ve vakuu
 v – rychlost světla

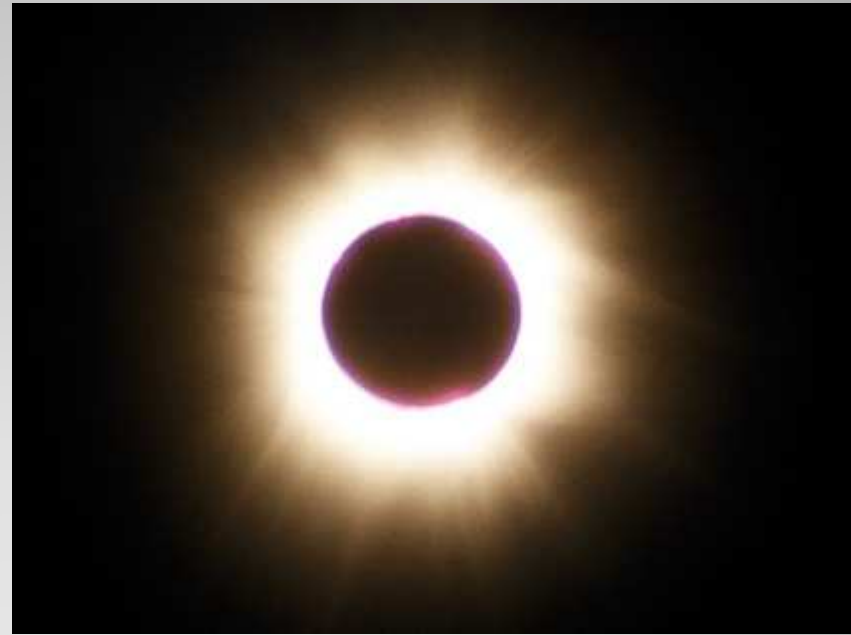
- $n_1 > n_2 =$ lom **ke** kolmice
- $n_1 < n_2 =$ lom **od** kolmici

Zatmění měsíce

- Měsíc oběhne Zemi za 28 dní
- Astronomický jev, kdy je Měsíc zastíněn planetou Zemí
- Postavení: Slunce – Země – Měsíc (v jedné přímce)
- Měsíc se pohybuje rychlostí 1km/s => zatmění může trvat až 107 minut
- 2x – 3x do roka
- **Druhy zatmění:** polostínové
částečné

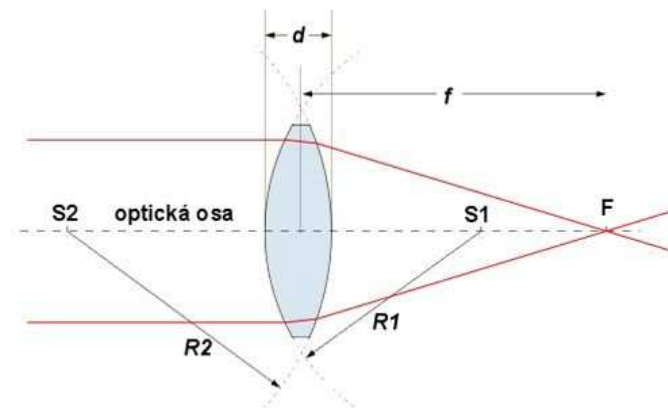

- **Úplněk**
- Postavení: Slunce – Země – Měsíc (nejsou v přímce)
- **Nov**
- Postavení: Slunce – Měsíc – Země (nejsou v přímce)
- Pokud Měsíc tvar písmene D (dorůstá, zvětšuje se) – blíží se úplněk
- Pokud Měsíc tvar písmene C (couvá, zmenšuje se) – blíží se nov
- **Zatmění Slunce**
- Postavení: Slunce – Měsíc – Země (v jedné přímce)
- ojedinělé

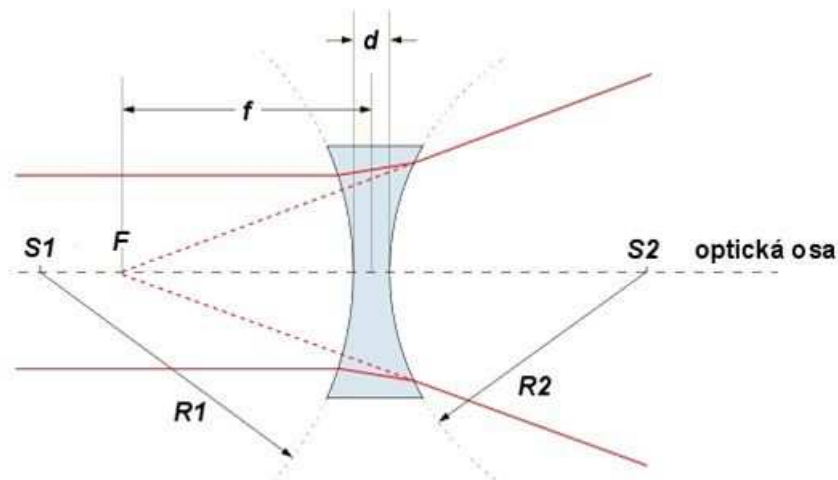
Čočky

- Optická soustava dvou centrovaných kulových ploch nebo jedné kulové a jedné rovinné plochy
- Materiál průhledný: sklo, plast
- Druhy: **Spojky** x **Rozptylky**
- **Spojky**:
- Spojují světlo do jednoho místa – ohniska
- Zvětšují
- Tvoří skutečný obraz

Popis spojky

- **Rozptylky:**
- Tenčí uprostřed než na okraji (u spojek naopak)
- Rozptylují světlo do stran -> zmenšují
- Tvoří zdánlivý obraz

Popis rozptylky

Použité zdroje

- <http://fyzika.smoula.net/maturitni-temata-18>
- http://cs.wikipedia.org/wiki/Zatm%C4%9Bn%C3%AD_M%C4%9Bs%C3%ADce
- <http://adell166r.blog.cz/1207/mesic>
- <http://santroch.blog.idnes.cz/c/150549/Vzpominacek-11-srpna-Zatmeni-Slunce.html>
- http://technet.idnes.cz/zakladni-kamen-kazdeho-fotaku-jak-vznika-obraz-v-objektivu-pan-/tec_foto.aspx?c=A071025_103506_tec_foto_jlb